

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prelatno, da se nam tudi prejeto bivališe naznaniti, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA

88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878

TRADE UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

TREBA JE HLADNE KRV.

Za Genova velja danes prislovica: — Bog sovraži onega, ki opusti svoje naloge.

— Konferenca kot posameznik bi morala biti nesmrtna, dokler ni njeno delo storjeno.

Če so se morali vojaki boriti v zakopih štiri leta, je najmanj kar morejo storiti državniki, da razpravljajo vsaj štiri tedne.

Ameriški vojak ni zapustil svojega mesta in tudi ne francoski ali angleški. Zakaj pa bi storili državniki kaj takega? Dokončajto naj dolo, ki jim je bilo poverjeno.

V zvezi s tem se prav posebno obračamo na angleškega ministrskega predsednika Lloyd George-a.

Med vsemi ministrskimi predsedniki je na svojem mestu le še on. Vzrok, zakaj je preživel vse viharje, pa ni iskati v tem, da je imel vedno prav, ampak v tem, da je bil vedno na mestu.

Napravil je svoje napake, a storil jih je na licu mesta. Celo njegovi kritiki morajo priti v ogenj, da se mu lahko približajo.

On ni zapustil svoje naloge v vojni ter naj je ne zapusti sedaj v miru.

Glede primernosti, da se združi celo Evropo, ima Lloyd George prav.

Prav pa nimajo vsi oni, ki bi radi videli Evropo razdvojeno in naj bodo kateri hočejo. Drži se tega, Lloyd George. Svet je s teboj, Bog je s teboj in zgodovina je s teboj. Kot mali odvetnik iz Walesa si bil pogumen. Bodi še pogumnejši kot sivolas in utrujeni titan starega sveta.

Pred enim stoletjem je imela Anglija državnika, ki se je pisal William Pitt. Tudi on je napravil napake. Imel pa je dobro lastnost, da ni nikdar zapustil dane mu naloge.

Rekel je, da je največja čednost za državnika potrpežljivost zdravnika tekom krize v kaki težki bolezni, potrpežljivost znanstvenika, ki stoji tik pred veliko iznajdbo.

Genovo potrebuje tako potrpežljivost. Vsaka nestrpnost bi pomenjala poraz.

Stran, ki je najbolj trdovratna, ki kaže najbolj odločen sklep, bo porazila drugo stran.

V diplomaciji kot v bitki je volja do zmage, ki pride v glavnem v poštev.

V tem so imeli Nemci prav, če splohi v kaki stvari. Koncem konce je bila njih volja do zmage, ki jih je zapustila.

Naj bo volja do zmage tudi odločna glede sadov zmage, ki sta pravica in mir.

Imponderabilije, to je stvari, katerih ni mogoče položiti na tehtnico, kot jih je imenoval Bismarck, so vedno za stvarjo pravice in zdravega razuma. Te imponderabilije pa mobilizira Lloyd George in znagal bo v sedanjem boju.

Dopisi.

Clairidge, Pa.

Poročati moram, da je premogarski štrajk, ki je že razširjen po celi Ameriki, dosegel tudi našo naselbino Clairidge. Dne 20. aprila so se postavili po robu premogarji v našem delu naselbine — (McCullough) in odložili svoje orodje; istokot so tudi storili premogarji nekakega manjšega rova: — pometali so svoje stvari v kot in zastrajkali. Tako preostaja sedaj samo še en rova, ki ima pa malo pomena, ali tudi tam so že dnevi in ure šteta. Kajti tudi tam bodo sledili drugim. Kar je manjših rogov, pa že počivajo nekaj časa. Sedaj je vendar prišla enkrat vrsta tudi na nas Klaridže. Ko bi bili vsi tukajšnji premogarji Slovenci, bi bili tam, kjer so drugi, že 1. aprila in le z vztrajno agitacijo smo prepričali druge ter jih pridobili za pošteno in pravično stvar. Telo ni treba misliti, da bi tukajšnji Slovenci stavili zapreke, da se je toliko časa zavlačevalo in nadaljevalo z garanjem in tukajšnjih rovi kot se čika na nas v zadnje takorekoče sužnji. Nabija-

jo nam liste na deske, na katerih oznanjajo, da ostane sedanja plača tudi v bodoče. Videti to, je že predznak naše zmage, kajti do nedavno so se dejali, da če sedanja plača ostane, morajo iti premogarski mogotci bankrot. S tem so hoteli povedati javnemu mnenju, da naj prične premogarje označati z oduhu in vsem mogočim, toda zaenkrat jim je nakana izpodletela. Če bi se jim bilo pa posrečilo, bi prav gotovo pričele prihajati na dan tudi druge naše ujele, češ, da ne morejo izhajati pod težkim delavskim jarmom.

Predno končam, naj omenim, da bomo poročali ves nadaljnji položaj v razvoju štrajka v listu Glasu Naroda, kajti mi, kot znanost, smo izurjeni v dopisovanju, sedaj pa se bomo še izboljšali. Tako, rojaki, držite se boja, ki ste ga započeli, in vedite, da so tudi drugi prizadeti v njem. Od boja do zmage!

Za publikacijski odbor:

Leo Jurjevce.

San Bernardino, Cal.

Mesto, v katerem pišem, ima to lepoto, da se steza glavna ulica do vznožja velikega hriba (vsaj tako se oddaleči vidi), na katerem se nizko ob vznožju in po gorskih razpokah vidi sneg in cela gora kakor še tudi nekateri drugi hribovi v San Bernardinu, se leskečejo spodaj pa kosi kosce detelje in videti je cele kope obranih oranž (kajti kakorhitro jih oberejo, jih deno v svežo vollo). Brevske so že debele kot drobni orehi in tudi orehi že zeleni. Vse to je videti 75 milj od Los Angelesa, kjer pridelujejo večinoma oranže, citrone in drugega južnega sadja, poleg tega pa tudi mnogo orehov in grozdja.

Poročevalec.

Chicago, Ill.

Zadnji čas so nekatera društva v Chicagu menda začela tekmovali med seboj, katero bo priredilo več veselice, iger ali podobnega. Le ono društvo je v tem oziru do sedaj spalo, namreč naše novo Slovensko samostojno podporno društvo "Zarja". Da se pa to društvo tudi enkrat pokaže v javnosti, bo priredilo svojo prvo veliko plesno veselico, in sicer v soboto dne 29. aprila 1922 v Hrvatskem Sokolskem Domu na 1903. South Racine Ave. blizu 19. ulice. Začetek ob 8. uri zvečer. Opozarjamo na današnji oglas. Vabijo se torej vsi Slovenci in Hrvatje, da

Kakor sem izvedel, se v hribih še dokaj povoljno dela, toda tega ne pišem, da bi koga sem vabil, ker tukaj so le mali rudniki in še ti zelo raztreseni; tu jih je nekaj, nekaj zopet drugod. Dela le malo ljudi, in delo se težko dobi.

M. Pogorelec.

Iz Slovenije.

Gorenjska dobi direktne zveze z Beogradom.

Po dosedanjih dispacijah se bodo s 1. junijem izvršile važne izpremembe v železniškem prometu. Tako dobi Gorenjska z Blei direktno zvezo z Zagrebom in Beogradom, odnosno s Sarajevom in drugimi važnimi centri. V to svrhu bo odhajal prvi beograjski brzovlak iz Beograda od 6. junija ob 19.40 s posebnim kužnim vozom za Bled, odnosno Bohinjsko Bistrico, ki bo iz Zagreba vozil čez Karlovac na Gorenjsko tako, da dospe v Bohinjsko Bistrico ob 18.20. Kužni voz se vrača iz Bohinjske Bistrice čez Ljubljano-Karlovac ob 9.30 zjutraj ter dospe v Beograd ob 6.35 zjutraj. Drugi brzovlak bo imel direktne kurzne vozove za Monakovo na Bavarskem, ki bodo torej vozili potnike za Gorenjsko do Jesenice. Odhod iz Beograda ob 8.15, prihod na Jesenice ob 7.14. Povratek z Jesenice ob 19.15, prihod v Beograd ob 17.40. Razen tega bodo vsi brzovlaki Ljubljana-Beograd imeli direktne priključke za Sotjo, Carigrad in Atene ter trikrat na teden preko Subotice na Budapešto in Bukarešto. Dosedajni poštočni brzovlak Beograd-Zagreb bo vozil zopet direktno do Ljubljane, za podnevni brzovlak pa se vzpostavi iz Zagreba do Ljubljane druga zveza.

Za celjskega občinskega odbora. Na zadnji seji celjskega občinskega odbora je naznanil župan, da je Vekoslav Spindler vsled preselitve v Maribor izstopil iz občinskega odbora in da je stopil na njegovo mesto državnega pravdnika namestnik dr. Martin Rus. Po nasvetu odbornika dr. Božiča se je Društvo jugoslovanskih akademikov v Ljubljani dovolila podpora 10.000 kron in prostovoljnemu gasilnemu društvu v Celju tudi 10.000 kron pod pogojem, da se takoj uvede slovenski poveljavni jezik. Za uradnega predstojnika mestnega magistrata je bil imenovan Ivo Šubice, doslej komisar pri celjskem okrajnem glavarstvu. Iz mestne službe izstopi s prvim majnikom stavbeni svetnik Wessely.

Smrtna kosa.

V Ljubljani (na Barju) je 14. marca po kratki bolezni umrla Mimi Grčar, rojena Likar.

Dne 15. marca je umrl v ljubljanskem Leonišču ugledni cerkniški zdravnik dr. Josip Červeny. Pokojnik je deloval celih 22 let v Cerknici kot zdravnik. Sokol in narodni boritelj. Bil je znan daleč naokrog in zaradi dobrosočnosti in vestnosti silno priljubljen med ljudstvom. V Cerknici je bil tudi v najtežjih vojnih razmerah v

Gladu je umrla

slabotna posestnica Marija Verdovnik iz Pobrežja. Našli so jo v gozdu, kamor je izginila približno pred desetimi dnevi.

Pod vlak e padel.

Avgust Jarh, strojevodja na Zidanem mostu, se je peljal domov v Rimske Toplice. Ker je bilo v vozu preveč potnikov, je stal na pločniku. Na ovinku, kjer se vlak nagne, je Jarh zgubil ravnotežje in padel pod vlak, ki mu je odtrgal obe nogi.

Ne sreče in neznade.

Stari Dravski most v Mariboru je že skoro demontiran in strli samo še ostanki iz vode. Pri odstranjevanju je 16. marca 35letni stavljenik mojster Mirko Mally, ki nadzoruje zadnja dela, prišel z levo roko med verige dvigala, ki so mu odtrgale palce leve roke. Mally se je pri tej priliki tako ustrašil, da je padel v Dravo in so ga rešili s čolnom, nakar so ga prepeljali v bolnico.

Mariji Turk iz Bezuljaka pri Cerknici je ušla krava, ki jo je gnala napajati. Ko je tekla za njo, je padla in si zlomila levo roko.

Neža Lončar, kajzarjeva žena v Prevojah, je vlekla po hribu borovec in pri tem tako nesrečno padla, da si je zlomila desno roko.

Ferdinand Kofol, vpokojeni finančni preglednik iz Bohinjske Bistrice, si je na dvorišču zvil levo nogo.

Ana Mravljec, dvoletna posestnica hčerka iz Vikre, je hotela pogotni slamoosrečno in zaslila pri tem z roko v stroj, ki jo je težko poškodovao.

Francetu Črnigoju, zidarskemu pomočniku iz Blaslovca, je pri obdelavanju kamnenja odletel kosček v levo oko in mu je ranil.

Peter Zgaga

V tugo moje duše je prisijal po dolgotrajnem računanju svetel žarek zadovoljstva.

Izračunal sem namreč, da za služim 260 milijonov rubljev na teden.

Med predpisi, katere nam delajo vsak dan, bi morali uvrstiti tudi naslednjega:

Ne ugovarjaj človeku, ki te vstavi na cesto z revolverjem v roki!

Odločnost je lepa čednost, če ima kaj uspeha.

Če nima nič uspeha, ji pravijo ljudje trmoglavost.

Neki ameriški časnikar pravi, da je pri časnikarjih pamet koristna, ne pa neobhodno potrebna. To je prijetna tolažba za marsikatero mojega slovenskega tovariša.

Neka ženska bi bila rada prodala svojega psa.

Poslužila se je časopisja ter je dala v list tale oglas:

"Napredaj je za nizko ceno velik črn pes. V jedi ni izbirčen. Je vse, posebno ima pa rad male otroke."

Bivši cesarici Citi se ima roditi menda osmi otrok.

Iz Madžarske je naročila tri zabojne madžarske zemlje, katero bodo potresli po tleh sobe, kjer bo rodila.

Otrok bo v poznejših letih lahko osvajal pravico za madžarski prestol, češ, da je bil rojen na ogrskih tleh.

Cita bi veliko boljše napravila, če bi v prst nasadila paprike. To je še edino madžarsko orožje, katerega se zavezniki boje.

Čičerin je bil na banketu pri laškem kralju.

Laški komunisti in fašisti so odločno proti temu.

Zakaj vendar? Od kralja se ni mogel Čičerin ničesar naučiti, kralj bi se pa od njega veliko naučil, samo če bi hotel.

Kot znano, so bili v New Yorku zaprti protiboljševskega generala Semenova, ker je ropal in moral po Sibiriji. Proti precejšnji jarmini so ga izpustili na prosto.

Sedaj sedi v nekem newyorškem hotelu ter pripravlja izjavo, v kateri hoče enostavno vtajiti vse svoje zločine.

Vse vtajiti — to je najenostavnejše. Izgovor je dober, če ga pes na repu princu.

Poznal sem žensko, ki je neprestano zatirjala svoje devinstvo ter ustrajno dokazovala, da ji je hud kašelj vzel vidne znake njene nedolžnosti.

Neki newyorški pastor trdi, da so prebivalci te dežele erazy za zabave. Crazy postanejo, kadar se vdeležijo nekaterih takih zabav.

Krone niso veliko vredne. Pa naj bodo cesarske, kraljevske ali jugoslovanske.

Povelje: "Stol mu dajte!" — pomeni v Jugoslaviji uljudnost. V Ameriki pa najkujšo kaznen, posebno če sodniki to povelje izpregovore.

Neki newyorški pastor trdi, da so prebivalci te dežele erazy za zabave. Crazy postanejo, kadar se vdeležijo nekaterih takih zabav.

Krone niso veliko vredne. Pa naj bodo cesarske, kraljevske ali jugoslovanske.

Povelje: "Stol mu dajte!" — pomeni v Jugoslaviji uljudnost. V Ameriki pa najkujšo kaznen, posebno če sodniki to povelje izpregovore.

Neki newyorški pastor trdi, da so prebivalci te dežele erazy za zabave. Crazy postanejo, kadar se vdeležijo nekaterih takih zabav.

Krone niso veliko vredne. Pa naj bodo cesarske, kraljevske ali jugoslovanske.

Povelje: "Stol mu dajte!" — pomeni v Jugoslaviji uljudnost. V Ameriki pa najkujšo kaznen, posebno če sodniki to povelje izpregovore.

Neki newyorški pastor trdi, da so prebivalci te dežele erazy za zabave. Crazy postanejo, kadar se vdeležijo nekaterih takih zabav.

Krone niso veliko vredne. Pa naj bodo cesarske, kraljevske ali jugoslovanske.

Povelje: "Stol mu dajte!" — pomeni v Jugoslaviji uljudnost. V Ameriki pa najkujšo kaznen, posebno če sodniki to povelje izpregovore.

Neki newyorški pastor trdi, da so prebivalci te dežele erazy za zabave. Crazy postanejo, kadar se vdeležijo nekaterih takih zabav.

Krone niso veliko vredne. Pa naj bodo cesarske, kraljevske ali jugoslovanske.

Povelje: "Stol mu dajte!" — pomeni v Jugoslaviji uljudnost. V Ameriki pa najkujšo kaznen, posebno če sodniki to povelje izpregovore.

Jugoslovanska Katol. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 934 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Izala, O.
Tajnik: JOSEPH FISLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrti: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni sodniki:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MOHOR MLADIĆ, 2608 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

GREGOR J. FORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.

FRANK ZOBICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN PIRO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.

PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.

JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica sprejemala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obratite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Odredbe proti macedonskim komitashem.

Minister notranjih zadev je poslal v južno Srbijo več oddelkov zandarmerije, da pomagajo tamšnjim civilnim in vojaškim oblastem prepoditi številne komitashke čete, ki so se pojavile v Macedoniji. Razpisane bodo tudi posebne nagrade za one osebe, ki prijavijo komitashke ali pomagajo pri njih aretaciji.

Razvoj živinoreje v severni Srbiji.

Pred vojno je bilo v severni Srbiji 152.617 konj, 957.918 krav in 3.808.815 ovce. Po vojni (leta 1918.) je bilo samo 19.031 konj, 596.892 krav in 699.301 ovca. Tekom treh let se je živinoreja znatno razvila in leta 1921. je bilo 68.750 konj, 1.010.514 krav in 2.257.701 ovca.

Dohodki poštne uprave.

so znašali v l. 1921. za 55 milijonov dinarjev več kakor je bilo predvideno v proračunu.

Mlinska industrija v Jugoslaviji.

je dovolj razvita, zlasti v Vojvodini in Srbiji. V Srbiji se nahaja 77 mlinov, v Vojvodini 53, v Hrvatski in Slavoniji 89, v Bosni in Hercegovini 16, v Sloveniji 29, v Dalmaciji 7. Poleg tega pa je še dosti manjših kmetskih mlinov.

Nezgodna na železnici.

V noči od 14. na 15. marca je na železniški progi Vranduk-Nemile v Bosni velik plaz popolnoma zasul železniški tir. Prihajajoči vlak je bil pravčasno opozorjen na nevarnost in se ni pripetil nikakršne nesreče. Potniki so morali prestopiti iz enega vlaka na drugega; imel je 4 ure zamude.

Poletni čas se ne uvede.

V ministru za socialno politiko so se vsilila te dni posvetovalna o vprašanju uvedbe letnega časa v Jugoslaviji. Na zadnji seji dne 19. marca je bilo sklenjeno, da se poletni čas ne uvede.

Obnova Beograda na račun vojne odškodnine.

Komisija, katero je beograjska občina poslala v Nemčijo radi nabave materiala, ki ga potrebuje občina, poroča, da so pogajanja ugodno izpadla in da bo ves material v kratkem v delniško terial, ki je potreben za kanalizacijske, vodovod in bakteriološki domaćinov, posebno Dubrovniški laboratorij, dobila občina na računov. Zanimivo je, da denarni račun vojne odškodnine.

NOVE SLOV. "JUGOSLAVIA" PIANO-ROLE

7 PESMI Z BESEDAI, 3 POLKE, 3 VALČKE, 3 KORČACIČE itd.

PIŠITE TAKOJ PO CENIK, KATEREGA DOBITE EDINO PRI: NAVINSEK-POTOKAR

331 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

ŠTEDENJE KOT IZDATEK**Katero pot gre Vaš denar?**

PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPREJ!

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokazala, da postane štedenje čisto lahko in umevno, ako se preračuna načrt za izdajo svojih dohodkov, brez ozira na to kako mali so, ali kakó občutni so odbitki na istih.

Ako smo toraj dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno postavko naših izdatkov, s tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako sigurno in skrbno kakor ga bi dajgvali mesarju namesto samemu sebi — potem je vprašanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

Glavno zastopstvo

Jadranske Banke

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

v soboto zvečer, dne 29. aprila 1922,
v Hrvatskem Sokolskem Domu,
1903 S. Racine Avenue, — — Chicago, Ill.
Ker je to prva veselica, ki jo priredi društvo "Zarja", ste
vabljeni vsi Slovenci in bratje Hrvati, da se iste udeležite.
Vstopnina je samo 35¢.
Za dobro zabavo in točno postrežbo bode skrbel
Svirla bode izvrstna godba.
ODBOR.

Požigalec.

FRANCOŠKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Special Emile Gaborian,

Za "Glas Naroda" prevaj G. P.

97

(Nadaljevanje.)

— To je jasn dokaz, da bi brez božje previdnosti ta uboga stvar nikdar ne naznanila zločina, kateremu je bila priča.

Takoj nato pa se je vrnila k posvetnim rečem ter vprašala: — Ali nas ne boste kmalu opustili tega ubogega idola, ki je težko breme za našo bolnico? Zakaj ga ne pošljete nazaj v vas, kjer so ga prej vzdrževali? Mi imamo veliko število bolnih in ubogih ter zelo malo prostora.

— Čakati morate, sestra, dokler ne bo proces proti Boskoranu končan, — je odvrnil Galpin.

Predstojnica ga je resignirano pogledala ter rekla: — To mi je povedal tudi župan ter me jezi, to moram reči. Do-

volili pa so mi spravili ga iz sobe, v kateri je prebival, ko je prišel sem. Poslušaj sva ga v oddelku za blazne. Tako imenujemo par majhnih sob, obdanih od visokega zidu, v katerih držimo uboge blazne, katere se pošilja k nam od časa do časa.

Na tem mestu jo je prekinil hišnik bolnice, ki je pristopil ter se priklonil.

— Kaj hočete? — ga je vprašala predstojnica.

Hišnik ji je izročil neko pisanje.

— Orožnik je pripeljal nekega človeka, — je rekel, — katerega morate takoj pripustiti.

Predstojnica je prebrala pismo, katero ji je bilo vročeno.

— Epileptičen, — je rekla, — ter nekoliko bedast. Kaj hočete še več? In še tujec povrh. Dr. Sejnbo je res preveč popustljiv. Za-

kaj ne pošlje vseh teh ljudi v njih občine, da tam skrbijo zanje? Z zelo elastičnimi koraki za njeno starost je odšla v sprejemno sobo in sledila sta ji Galpin in hišnik. Tam so našli novega bolnika, sedečega na klopi, ki je v resnici nudi sliko skrajnega idiotstva. Po-

tem ko je zrla nanj par trenutkov, je rekla predstojnica: — Spravite ga v oddelku za blazne. Tam naj dela družino Ko-

koleju. Sedaj pa moram iti. Oprostite mi.

Odšla je in Galpin je bil zelo potolažen.

— Nobene nevarnosti ni tukaj, — si je rekel. — Če računa gos-

pod Folgat s kakimi nepričakovanimi razvoji tekom obravnave, jih gotovo ne bo povzročil Kokolej.

Sedemindvajseto poglavje.

Ob isti uri, ko je Galpin zapustil bolnico, sta se tečila Folgat in dr. Sejnbo. Eden je šel obiskat svoje pacientje, dočim je odšel drugi v jetišnico. Mladi odvetnik je bil zelo vznemirljiv. Povečal je gla-

vo, ko je šel po cesti navzdol in diplomatični meščani, ki so primerjal njegovo obnašanje z enim Galpina, so prišli do prepričanja, da je nesrečni Zak brez pardaona izgubljen.

V onem trenutku je bil Folgat skoro istega mnenja. Ravno je šel skozi enga onih napadov brezsrdnosti, katerim podležejo ob go-

tovih prilikah tudi najbolj energični možje, kadar zastadejo ne-
gotov cilj, po katerem hrepene.

Izjave male Marte in guvernante so ga naravnost potlačile. Ravno ko je domneval, da ima konec niti v svoji roki, je postala zmeda večja kot je bila kdaj. In tako je bilo od prvega početka na-

prej. Pri vsakem koraku, ki ga je storil, je postal problem bolj kompliciran. Ob vsakem naporu, katerega je vprizoril, je postala tema globlja, mesto da bi se razpršila. Ne, on ni še dvomil o nedolž-

nosti Žaka. Sum, ki ga je za trenutek svignil skozi njegove možga-
ne, je takoj zopet izginil. Priznal je z zdravnikom vred možnost, da je v celo zadevo zapleten sokrivec in da je bil najbrž Kokolej, ka-

teremu se je dalo naročiti, naj izvrši zločin. Kako pa bi se dalo to depstvo izbrabiti pri obrambi? Videti ni nobene poti.

Gudar je bil zmožen človek. Način, kako je spravil samega se-
be v bolnico ter v družbo Kokoleja, je kazal mojstra. Čeprav izur-

jen in izvečan v vseh finasih svojega posla, ali je mogel upati, da bo izvil skrivnost iz človeka, ki se je tako odločno zabarikadirjal za molk? Seveda, če bi imel dosti časa. Dnevi pa so bili šteti in mo-

ral se je podvizati.

— Zdi se mi kot da bom moral pustiti celo stvar, — si je mi-

slil mladi odvetnik.

— Med tem časom pa je že prišel do jetišnice. Čutil je potre-

bo, da skrije svoje vznemirjenje. Ko je šel Blazhen pred njim po dolgih hodnikih, ropotajoč s svojimi ključi, je skušal dati svojemu obrazu upadnoli izraz.

— Končno ste prišli, — je vzklilnil Zak.

Očividno je strašno trpel iz prejšnjega dne. Mrzlični nemir je razoral njegovo lice ter pordečil njegove oči. Tresel se je od ner-

voznosti. Kljub temu je čakal, dokler ni ječar zaprl vrat. Nato pa je vprašal hripavo:

— Kaj je rekla?

Folgat mu je podal natančno poročilo glede svoje misije ter mu skoro dobesedno navedel odgovore in vprašanje grovee.

— To ji je prav podobno, — je vzklilnil jetnik. — Jaz mislim, da jo slišim govoriti. Kakšna ženska! Izvati me na tak način!

V svoji jezi je prišel stiskati svoje roke.

— Vi vidite, — je rekel mladi odvetnik, — da ne koristi nič, če skušamo priti iz kroga naše obrambe. Vsak nov napor bi bil brez koristi.

— Ne, — je odvrnil Zak, — jaz se ne bom ustavil tukaj.

Po par trenutkih premisleka je rekel:

— Upam, da mi boste opustili, moj dragi gospod, da sem vas iz-

postavil takim insultom. Moral bi vse to videti vnaprej ter sem tudi videl. Vedel sem, da ni to pravi način, kako pričeti z bitko. Jaz sem bil strahopetec ter se umaknil. Prav kot da bi ne vedel, da bomo morali priti do skrajnosti! Dobro, pripravljen sem sedaj in bom tu di storil.

— Kaj nameravate storiti?

— Šel bom ter govoril z grafico Klodijez. Povedal ji bom ...

— Oho.

— Ali mislite, da bo zanikala to meni v obraz? Ko jo bom imel enkrat pred svojimi očmi, bo morala priznati zločin, katerega sem obtožen jaz.

Gospod Folgat je obljubil dr. Sejnboju, da ne bo omenil tega, kar sta rekli Marta in guvernanta, a sedaj se mu je zdelo, da mu tega ni treba več skrivati.

— In če bi grafica ne bila kriva? — je vprašal.

— Kdo bi mogel biti potem kriv?

— Če je imela sokrveca?

— Dobro, potem mi bo povedala, kdo je bil ta. Jaz jo bom pri-

silil, da bo prišla z resnico na dan. Jaz nočem biti onečaščen. Jaz sem nedolžen ter nočem na galere.

Skušati pregovoriti Žaka v tem trenutku, bi bila naravnost blaznost.

— Bodite skrbni, — je rekel mladi odvetnik. — Naša obramba je že sedaj dosti težavna ter je ne delajte še bolj težavne.

— Jaz bom skrben.

— Tak nastop bi nas lahko popolnoma uničil.

— Ne bojte se.

Gospod Folgat ni rekel ničesar več. Misli je, da je uganil, s kakimi sredstvi bo skušal Zak priti iz ječe. Ni ga pa vprašal glede posameznosti, kajti njegovo stališče kot zagovornik mu je nalagalo dolžnost, da ne ve gotovih stvari ali se vsaj dela kot da jih ne ve.

— In sedaj, moj dragi gospod, — je rekel jetnik, — mi boste napravili uslugo, kaj ne?

— Kakšno?

— Hočem vedeti kar najbolj natančno, kako je urejena hiša, v kateri živi sedaj prof.

Ne da bi rekel kako besedico je vzel Folgat kos papirja ter švinčnik ter napravil načrt hiše, v kolikor mu je bila znana.

(Dajte prihodnjic.)

Nekoliko nasvetov.

Kako napravimo "sadno maslo"?

V krajih, kjer znajo razumno izrabiti sadje, je "sadno maslo" zelo na dobrem glasu. Prvič je zelo zdravo, drugič pa gospodinja ž njim mnogo prihrani v gospo-

dinstvu. Resnično, ta "sadni med", kakor ga tudi imenujejo, se dá uporabljati na najrazličnej-

še načine. Predvsem je izvrstno nadomestilo mlečnega surovega masla, če ga nanašamo na kruh;

otroci ga nadevajo radi jedo. Dalje ga uporablja gospodinja za napol-

nitev krofov, palačink, omelet in drugih slanih stvari. Kjer ga iz-

delujejo v veliki, rabijo za to sveže iztisnjeni jabolčni, hruševi ali vinski most. Zato mnoge gos-

podinje, ki nimajo stiskalnice, n' slijo, da si ga ne morejo pripra-

viti same. Toda tudi brez stiskal-

nice si ga lahko pripravi vsaka sa-

ma doma. Vzamemo poljubno množino jabolk, najbolje polovi-

co kisle, polovico pa sladke vrste. Dve tretjini pripravimo najprej,

ostalo tretjino pa pustimo za en-

krat, da se počeka. Ti dve tretjini jabolk olupimo in razrežemo ter odstranimo semensko sredino. Na-

to polijemo krehle v kotlu z malo vode in kuhamo toliko časa, da se čisto razkuhajo. Dobro je, če jih mešamo, potem se razpustijo bolj hitro. Nato pretisnemo to geščo skozi platno in dobimo na ta na-

čin sok, ki je za naše namene ena-

koverden onemu sadnemu mostu. Ta sadni sok moramo zdaj vku-

hati na polovico. Da se ne prisa-

muje, je najbolje, če ga kuhamo v "vodni kopeli", t. j. lonec s sokom denevmo v kotli, v katerem vre voda. Ta čas olajamo, razre-

zemo in izrežemo še ostalo tretji-

no jabolk, ki smo jo bili pustili na strani, in jo vkuhamo v gost

purcu. Olupkov in izrezane sredi-

ne ne smemo vreči proč, ker tam je veliko več dobrega vonja in

okusa, kakor v vsem sadnem me-

su; polijemo jih z malo vode in

tudi kuhamo kratak čas. Tudi ta sok od lupin pretisnemo skozi

platno in prilijemo onemu soku iz dveh tretjin jabolk, ki se je ta

čas že vkuhal na polovico. Zdaj nazadnje pa pridemo še oni pu-

reči iz ene tretjine jabolk in ku-

hamo vse toliko časa v oni vodni kopeli, da postane iz tega zelo go-

sta gešča. Zdaj je sadno maslo (sadni med) gotovo. Denemo ga v lončke in steklene posode, ki jih dobro zapremo. Če ga imamo

spravljenega na hladnem prostoru, se drži 1—2 leti. — Praktično je to, da ne rabimo nič drugega

sladkorja. — Istotako ga lahko napravimo iz grozdja, hrušk in če-

spelj. Najboljše pa je iz jabolk.

Lakaste čevlje

ohranimo dolgo svetle in mehke, če jih vedno, kadar jih sezujemo, očistimo s finim pavolnatim bla-

gom; sempatja jih pa moramo tu di namazati z oljem. Če so mokri, jih postavimo na zmerno toploto, da se počasi posuše.

Hišna goba (gljiva),

če se ni preveč razširjena, se od-

pravi, če se posipje večkrat za

vrstjo z vročim peskom. Če je go-

ba že starejša, drgnemo tista me-

sta, kjer se pojavlja, z raztopino iz enega dela vitrijola in šestih delov vode. Tudi se priporoča

raztopina soli, lesen alkohol s so-

ljo, drgnjenje z vročim katranom.

Neproznost stekla.

Steklo napravimo kaj lahko ne-

prozorno; drgnemo ga s soljo, raz-

topljeno v pivu. Z vročo vodo tako steklo spet lahko očistimo.

Dul po barvi

odstranimo iz sobe, če postavimo vanjo večjo posodo z vodo, kamor denemo na kolesca razrezano če-

bulo.

Madeže od sadja

odpravimo najboljše iz belih in svetlih tkanin z žveplanjem. Made-

žez pomočimo dobro z vodo, tkan-

ino nam drži kdo dobro napeto, ni pa držimo pod njo prižgano

žveplenko tako, da pridejo žvep-

lene pare na madeže. Če madež ni še čisto izginil, namočimo še en-

krat in žveplamo nanovo.

Madeže od rje

odpravimo z nikelnastih predme-

tov, če jih najprej pustimo več dni stati namazane z mastjo ali oljem, potem pa navlažimo kos

blaga v amoniaku (salnijakove-

cu) in predmete dobro odrgnemo, oplaknemo in posušimo.

Zarjavele železne peči

očistimo najprej s petrolejem in volneno čunjo. To se ponavlja še drugi dan. Ko je peč čisto suha,

jo še jo zbrženo s suho vol-

no čunjo in potem šele nama-

žemo s črnolico za peči.

Madeže od kolomaza in katrana

zelo lahko očistimo, če so sveži s petrolejem, nato pa operemo v muzzi vodi brez mila.

Madeže od muh

odstraniti s polihstiva, če drgneš z gobo, ki si jo namočila v mlečni vodi in dobro očela. Da ostane po-

litura ohranjena, moraš takoj drgniti s krpo za usuje. Tudi vata namočena v spiritu je dobra.

S stekla pa spravimo te madeže z razredčenim salnijakovecem.

Goreči petrolej

se pogasi najbolje, če se pokrije s potiskanim papirjem. Tudi mle-

ko se zelo priporoča kot dober pomoček pri gašenju petroleja.

Povoščeno platno,

ki je izgubilo lesk, drgnemo z ru-

menim čebelnim voskom, raztop-

ljenim v terpentinovem olju. Nato ga drgnemo z volneno krpo ali pa usnjem za čiščenje oken.

ADVERTISEMENTA

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, polet in začetkom jeseni je drugi raz-

red na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Za

sedaj je težko dobiti prostore dru-

gega razreda za junij in drugo me-

sece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hote

potovati prihodnje mesece v dru-

gem razredu, naj nam takoj na-

zna, da mu preskrbimo prosto-

Frank Baker State Bank

Rad bi izvedel za naslov JOHNA

ERZEN. Doma je iz Gostče na Gorenjskem, občina Kranj. V

Zdravni države je prišel pred 8. leti. Svojemu bratu je pisal

zadnje pismo leta 1913 iz Rock Springs, Wyo., in potem ne več.

Če kateri rojakov ve, kje se na-

haja, ga prosim, da mi sporoči, če pa sam čita ta oglas, naj se mi zglaš, ker mu imam sporo-

čiti važne stvari iz stare domo-

vine. Naslov: Frank Tehovnik, Box 552, Johnston City, Ill.

(24-27-4)

ADVERTISEMENTA.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi no-

vimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ORPEA 29 aprila; 10 junija; 22 julija

ORBITA 13 maja; 24 junija; 5 avgusta

VESTRI 20 maja

CITY OF VALENCIA 25 maja

ORDUNA 27 maja; 8 julija; 12 avgusta

VANDYCK 17 junija; 29 julija

VAUBAN 20 maja; 12 julija

Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Vse zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SON INC. AGENTS

26 Broadway New York

— ali katerikoli parobrodni agent.

Pozor potniki!

izletniški parnik "BELVEDERE"

(Cosulich Line) odpluje iz New

Yorka v Trst dne 14. junija, ter bo spremljal naše potnike na za-

stopnik skozi do Ljubljane ozi-

roma do Zagreba, ter bo skrbel, da bodo vsi naši potniki kolikor

mogoče udobno nastanjeni in po-

streženi, da bodo sami za se v posebnem oddelku in ako mogoče,

da bodo imeli tudi posebno hra-

no itd. Tudi radi prtljage bo vse preskrbljeno, tako da potniki ne

bodo imeli nikakih sitnosti in skrbi na celem potovanju na Ljub-

ljane, oziroma do Zagreba; ako se bo prijavilo zadostno število naših

potnikov, jih bo pričakal v Trstu poseben vlak, da se bodo

potniki takoj lahko odpeljali na prej v Ljubljano, oziroma kamor

bo kdo namenjen. Cena za tretji razred do Trsta je \$90.00 in \$50.00

vojni davek; vožnja tja in nazaj za nedržavljanke je \$201.50, držav-

ljani plačajo pa \$8.00 manj; otroci do enega leta prosti, do petega leta plačajo četrtino in \$1.00 voj-

nega davka, do desetega leta pa polovico in \$3.00 vojnega davka. Vožnja drugi razred stane \$150.